

Stvarno korištenje zemljišta u Zagrebu
Actual Land Use in Zagreb
Pointer u Zagrebu *Pointer in Zagreb*
Dani zagrebačke arhitekture
Zagreb Architecture Days

INFO IZDAJE GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA, LIPANJ 2011. **BRJ 15.** ISSN 1847—3768

Sadržaj / Contents

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA / SPATIAL DATA AND SURVEY

- 04 Kartiranje stvarnog korištenja zemljišta Grada Zagreba / *Mapping Actual Land Use in the City of Zagreb*
- 06 Analiza planirane namjene površina Grada Zagreba / *Analysis of Planned Land Use in the City of Zagreb*
- 09 Rektorova nagrada za GIS osnovnih škola Grada Zagreba / *Rector's Award for the GIS for the Zagreb Primary Schools Paper*

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA / REGIONAL AND INTERNATIONAL COLLABORATION

- 12 Dani regionalnog razvoja / *Regional Development Days*
- 12 Civitas Elan povezuje mlade Brna, Genta, Porta, Ljubljane i Zagreba / *The Zagreb Students at the Brno Civitas Elan Youth Congress*
- 14 Sastanak Civitas Elan konzorcija u Ljubljani / *Civitas Elan Consortium Meeting in Ljubljana*
- 16 POINTER u Zagrebu / *POINTER in Zagreb*
- 16 Zagrebački energetska tjedan 2011. / *Zagreb Energy Week 2011.*

Impressum

IZDAVAČ / PUBLISHER
Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
A Republike Austrije 18, 10 000 Zagreb
T 01/6101-840
F 01/6101-881
E strategija@zagreb.hr
ZA IZDAVAČA / FOR THE PUBLISHER: Jadranka Veselić Bruvo, Pročelnica
UREDNIKA / EDITOR-IN-CHIEF: Iva Bedenko
NAKLADA / RUN: 600 primjeraka
TISAK / PRINT: Kerschhoffset
SURADNICI / AUTHORS: Višnja Bedenko, Dafne Berc, Iva Ćurković,
Mr.sc. Biserka Dumbović Bilušić, Mirela Grabundžija, Sonja Jelić,

- 17 Civitas Elan – dijalog o redistribuciji prometa Savska – Šarengradska / *Civitas Elan – A Dialogue on Redistribution of Traffic on the Savska – Šarengradska Route*
  - 18 PRESTO – promocija vožnje biciklom među studentima / *PRESTO – Promotion of Cycling for Students*
  - 20 PRESTO na bicikljadi / *PRESTO at the Zagreb Cycling Tour*
  - 22 Promocija sklopivih bicikala na zagrebačkim ulicama / *Promotion of Folding Bicycles in the Streets of Zagreb*
  - 23 Sastanak konzorcija Trailblazer / *Trailblazer Consortium Meeting*
  - 24 U očekivanju novog EU projekta – CIRCLE / *Looking forward to a New EU funded Project – CIRCLE*
- ### OBAVIJESTI / NEWS
- 28 Dani zagrebačke arhitekture / *Think Space / Zagreb Architecture Days*
  - 30 Turistički krajolici Zagreba / *Zagreb Tourist Gaze*
  - 32 Patuljasti šišmiši / *Pipistrelle bats*
  - 34 Općekorisne funkcije šuma / *Non-wood Forest Functions*
  - 36 Konferencija o Europskoj konvenciji o krajolicima / *Conference on the European Landscape Convention*
  - 39 EuroEnviro 2011 / *EuroEnviro 2011*

Stjepan Kelčec-Suhovec, Valerija Kelemen - Pepeonik, Romana Kunej, Ana Magdić, Kristina Mudronja, Željka Pavlović, Branimir Rajčić, Darko Šiško, Nives Škreblin, dr.sc. Nikola Tvrtković, Marijana Vučetić, Matija Vuger,
LEKTURA / PROOF READER: Mirjana Štivičić
PRIJEVOD / TRANSLATION: Sabina Ekinović
KONCEPT I OBLIKOVANJE / DESIGN AND LAYOUT: Robert Čanak, Zoran Đukić, Jan Pavlović
TIPOGRAFIJA / TYPOGRAPHY: Nikola Đurek, Typonine
FOTOGRAFIJE / PHOTOGRAPHS: Višnja Bedenko, Miljenko Bernfest, Hrvoje Paić, Željka Pavlović, Darko Šiško, dr.sc. Nikola Tvrtković, Matija Vuger, Studio HRG

Poštovani sugrađani,

U ovom broju vam predstavljamo opsežan i sveobuhvatan projekt kartiranja stvarnog stanja prostornog uređenja Grada Zagreba rezultat kojega će biti baza podataka koja će se redovno ažurirati i omogućavati trajno praćenje stvarnog korištenja zemljišta.

Aktivno je bilo i na polju međunarodnih projekata: u sklopu projekta PRESTO održana su predavanja za studente Prirodoslovno matematičkog fakulteta i Fakulteta prometnih znanosti te Visokog učilišta VERN, a projekt je promoviran i na dvije bicikljade. U Ljubljani smo sudjelovali na redovnom sastanku Civitas-konzorcija, a provođenje projekta u Zagrebu uspješnim je ocijenio POINTER, samostalno nadzorno tijelo.

Održan je treći sastanak projekta Trailblazer u talijanskom gradu Vercelliju, a predstavljamo i novi projekt održivog prometa u gradu – CIRCLE. Donosimo članak o patuljastim šišmišima u Zagrebu, o Danima zagrebačke arhitekture, radionici Turistički krajolici Zagreba i o Konferenciji o Europskoj konvenciji o krajolicima, te zanimljiv tekst o značenju šuma unutar grada.

Srdačan pozdrav,

EN Dear fellow-citizens,

In this issue we present to you a comprehensive project of mapping the actual state of land use in the City of Zagreb. The results of this project will be used to create a database that will be updated on a regular basis and enable permanent monitoring of actual land use.

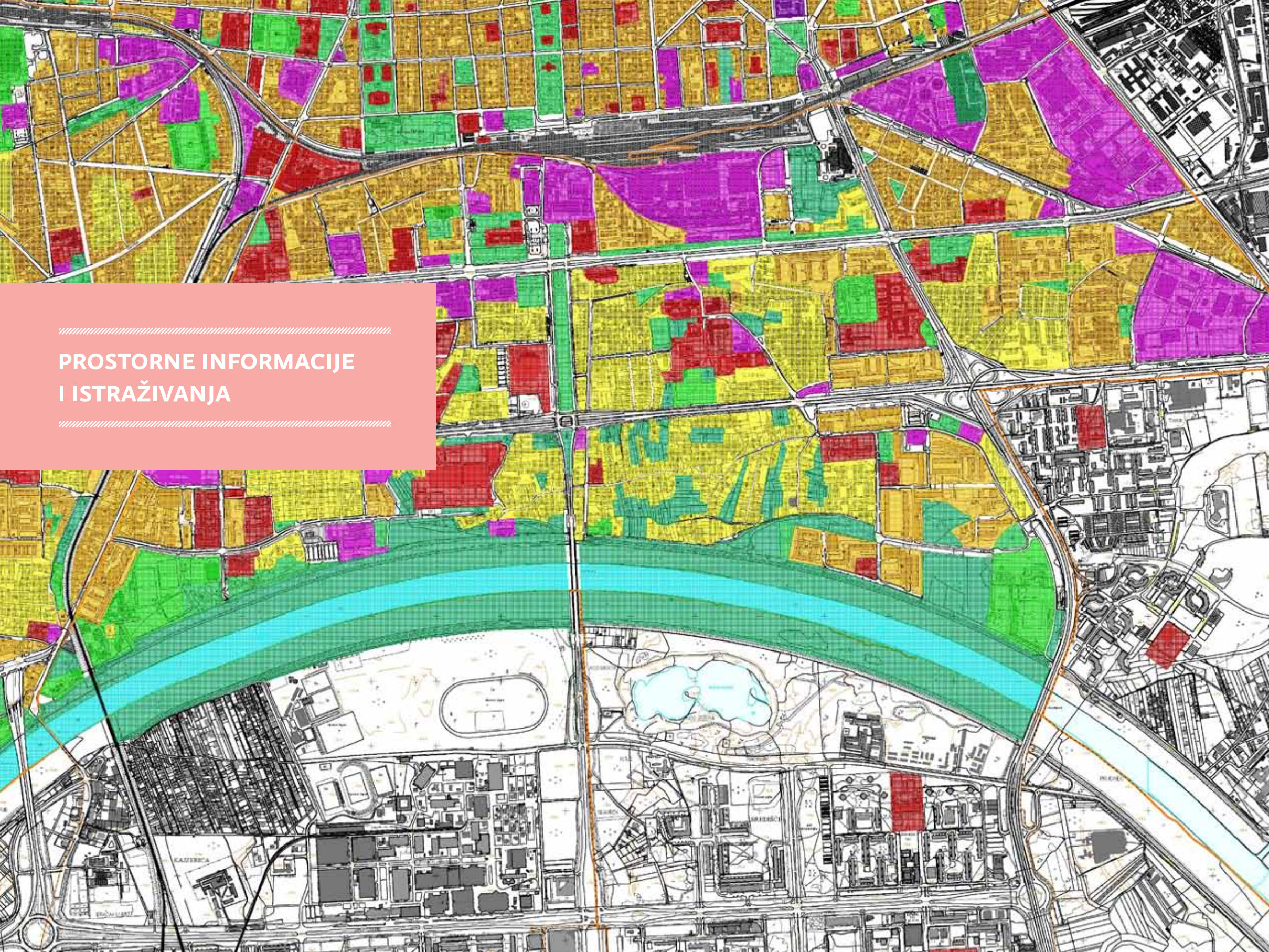
We have been very busy on our international projects: lectures rendered to the students of the University of Zagreb Faculty of Science, Faculty of Traffic Sciences and VERN University of Applied Sciences have been organized within the PRESTO project, while the project itself had its promotion during two traditional cycling tours. We have attended a regular Civitas Consortium meeting in Ljubljana during which the POINTER, an independent monitoring and evaluation body, evaluated the Zagreb projects as successful.

The third meeting of the Trailblazer Project took place in Vercelli, Italy. We have also prepared for you the most recent information about CIRCLE, a new sustainable urban traffic project.

The Info issue before you contains articles on pipistrelle, small bats living in Zagreb, on Zagreb Architecture Days, on Zagreb Tourist Gaze workshop and European Landscape Convention, along with an interesting text on importance of forests within urban settings.

With best regards,

Jadranka Veselić Bruvo
Pročelnica / Head of Office

PROSTORNE INFORMACIJE
I ISTRAŽIVANJA

Kartiranje stvarnog korištenja zemljišta Grada Zagreba ▶ 01, 02

Odjel za prostorne informacije i istraživanja je, u svibnju 2011., započeo opsežan i sveobuhvatan projekt kartiranja stvarnog stanja prostornog uređenja Grada Zagreba. Projekt je započet u skladu s Planom razvoja Informacijskog sustava prostornog uređenja Grada Zagreba za 2011. što ga je, na prijedlog Koordinacije za izradu Informacijskog sustava prostornog uređenja Grada Zagreba, 4. svibnja 2011., donio Gradonačelnik. Pravni temelj za izradu projekta je članak 42. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, a poticaj za početak rada na projektu je potreba da se vidi stvarno stanje gradskog prostora kao premise za planiranje i zaštitu gradskog prostora.

Prije početka samog kartiranja bilo je potrebno izraditi model podataka koji će sadržavati klasifikaciju korištenja zemljišta. Za izradu modela korišteno je više različitih izvora, a posebno:

- /// iskustvo na sličnim projektima u prošlosti (GUP i PPGZ iz 1986);
- /// inozemna iskustva (Beč, Düsseldorf);
- /// pilot-projekt iz 2009.;
- /// zakonske smjernice.

Osnovnim mjerilom kartiranja M 1:10.000 određen je stupanj detaljnosti baziran na zonama, a ne na pojedinačnim parcelama. Definirane su minimalne površine i osnovna metodologija rada koja uključuje:

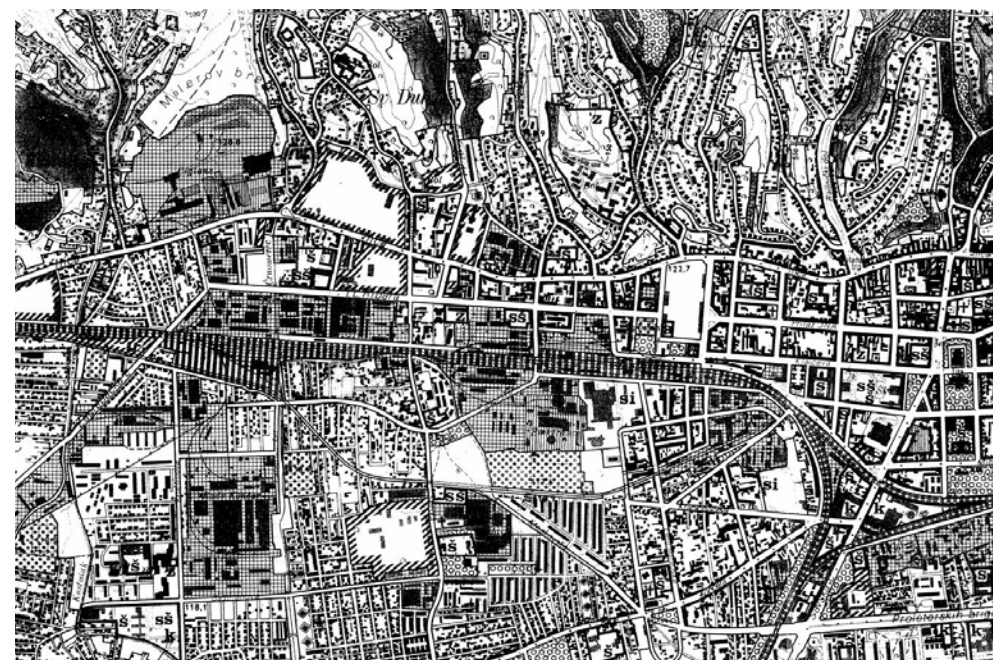
- /// prikupljanje i pripremu postojećih podloga i podataka (HOK, katastar, ortofoto, prostorni planovi, Google maps i dr.);
- /// terensko kartiranje postojećeg stanja;
- /// izrada vektorskog crteža;
- /// kontrola unesenih podataka;
- /// izrada GIS baze podataka.

Za 2011. planirana je izrada primarnog kartiranja i unosa u digitalnu bazu sagrađenog područja Grada Zagreba. Neizgrađene površine koje obuhvaćaju prirodni okoliš, poljoprivredno zemljište i druge neizgrađene kulture bit će predmet druge etape projekta koji će se temeljiti na postojećim bazama podataka. Do kraja lipnja izrađeno je primarno kartiranje za pet središnjih gradskih četvrti (PRIKAZ 2), u tijeku je kartiranje područja sljedećih šest gradskih četvrti, a ostale su u pripremi. Nakon završetka primarnog kartiranja planirana je izrada kontrole unesenih podataka (u suradnji s relevantnim institucijama), te izrada GIS baze podataka. Izrada baze stvarnog korištenja zemljišta Grada Zagreba kontinuirani je proces koji će u budućnosti obuhvaćati ažuriranje unesenih podataka, osuvremenjivanje i analitičke poslove. Prostorne analize s podacima o stvarnom i planiranom stanju prostornog uređenja, u kombinaciji s georeferenciranim podacima popisa stanovništva, bit će nezaobilazni alat u strateškom planiranju razvoja i u prostornom planiranju. Druge primjene obuhvaćaju poljoprivredu i šumarstvo, upravljanje u hitnim situacijama, planiranje komunalne opremljenosti, planiranje društvene infrastrukture, zaštitu okoliša i dr.

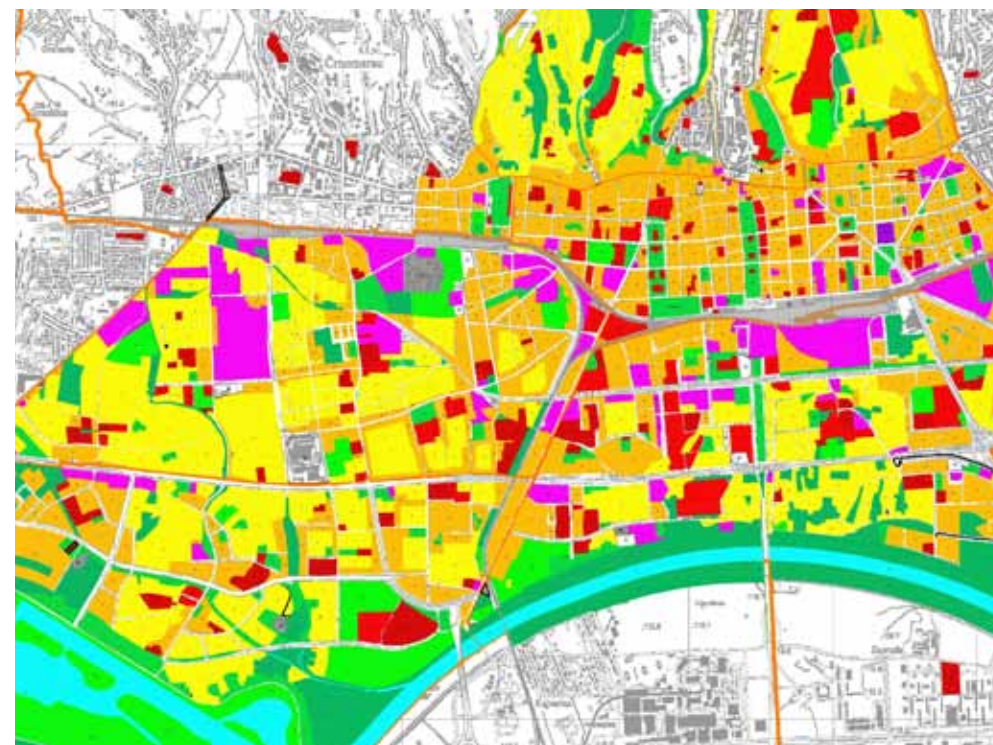
(D. ŠIŠKO, N. ŠKREBLIN, M. VUČETIĆ)

EN Mapping Actual Land Use in the City of Zagreb

In May 2011, the Spatial Data and Research Department launched a comprehensive mapping project aimed at recording the actual state in physical planning of the City of Zagreb. The plan for 2011 is to finish primary mapping and create a digital database of the developed areas of the City of Zagreb. Undeveloped areas that include natural environment, agricultural land and other undeveloped land shall be included in the second project stage that will be based on the existing databases.

▲ PRIKAZ 01, GUP 1986. — POSTOJEĆE STANJE / IMAGE 01, 1986. MASTER PLAN, CURRENT CONDITION

▲ PRIKAZ 02, STVARNO KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA 2011. / IMAGE 02, ACTUAL LAND USE IN 2011.

Analiza planirane namjene površina Grada Zagreba

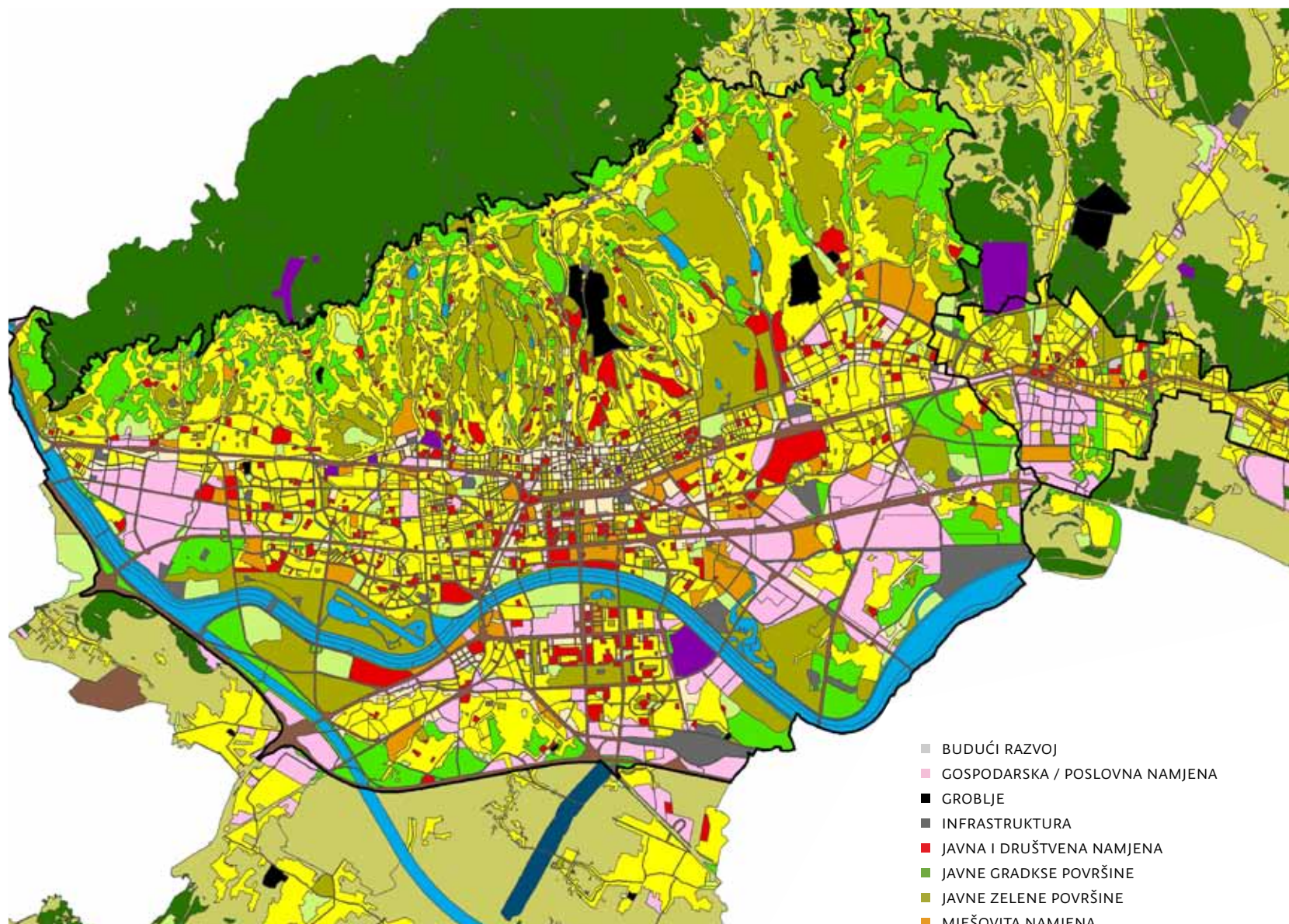
► 03, 04, 05

Tijekom 2010. u Odjelu za prostorne informacije i istraživanja izrađena je analitička GIS-baza planirane namjene površina koja sadrži zone namjene iz tri strateška dokumenta prostornog uređenja Grada Zagreba – Prostornog plana grada Zagreba, Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba i Generalnog urbanističkog plana Sesveta. Time je, prvi puta, gradski prostor u prostorno-planskom smislu cjelovito sagledan na razini mjerila 1:5000. O svemu smo tome detaljnije izvijestili u prijašnjim izdanjima Info-brošure, a ovaj put donosimo neke rezultate analize unesenih podataka.

Jedan od osnovnih analitičkih ciljeva bio je utvrđivanje strukture namjene površina na području Grada Zagreba. Primjenom GIS-alata ustanovljeni su površina svake od osnovnih namjena i udio u ukupnoj površini Grada Zagreba. Analiza pokazuje da je trećina površine Grada Zagreba planirana za

NAMJENA	%
Šume	28,7
Poljoprivredne površine	24,8
Pretežito stambena namjena	18,1
Javne zelene površine	5,6
Gospodarska / poslovna namjena	4,8
Zaštitne zelene površine	4,7
Prometne površine	4,3
Vode i vodno dobro	2,4
Javna i društvena namjena	1,7
Sport i rekreacija	1,6
Druge namjene	3,6

▲ PRIKAZ 03, POSTOTAK OSNOVNIH NAMJENA / IMAGE 02, BASIC LAND USE IN PERCENTAGE

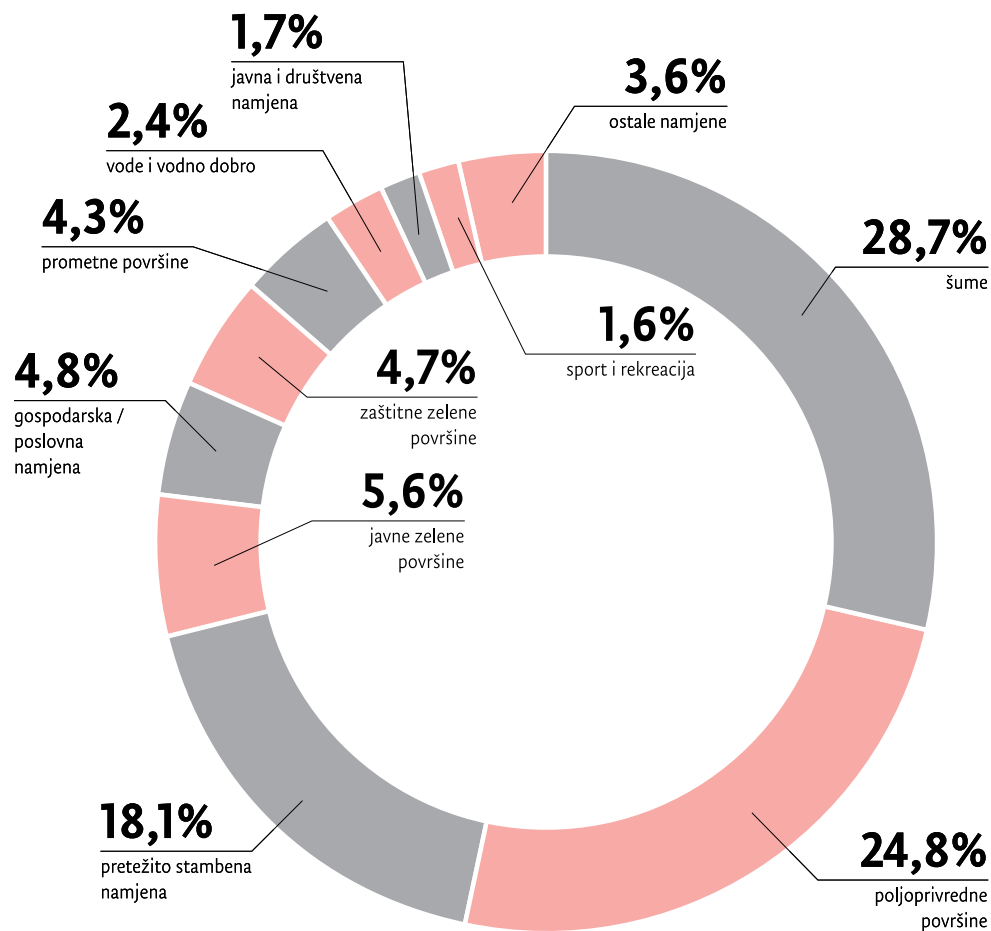

▲ PRIKAZ 04, PLANIRANA NAMJENA POVRŠINA / IMAGE 04, PLANNED LAND USE

- BUDUĆI RAZVOJ
- GOSPODARSKA / POSLOVNA NAMJENA
- GROBLJE
- INFRASTRUKTURA
- JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA
- JAVNE GRADKSE POVRŠINE
- JAVNE ZELENE POVRŠINE
- MJEŠOVITA NAMJENA
- POLJOPRIVREDNE POVRŠINE
- POSEBNA NAMJENA
- PRETEŽITO POSLOVNA NAMJENA
- PRETEŽITO STAMBENA NAMJENA
- PROMETNE POVRŠINE
- SPORT I REKREACIJA
- VODE I VODNO DOBRO
- VODOCRPILIŠTA
- ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE
- ŠUME

gradnju, a dvije su trećine planirane za šumarstvo, poljoprivredu, javno i zaštitno zelenilo, vode i vodno dobro i sl.

Uz rezultate analize potrebno je dodati i neke metodološke napomene. Udio prometnih površina uključuje isključivo važnije prometnice unutar naselja, a prometnice izvan naselja i manje prometnice u naseljima dio su veće bruto zone (npr. stambene ili poljoprivredne). Šumske površine

▲ PRIKAZ 05, POSTOTAK OSNOVNIH NAMJENA / IMAGE 05, BASIC LAND USE IN PERCENTAGE

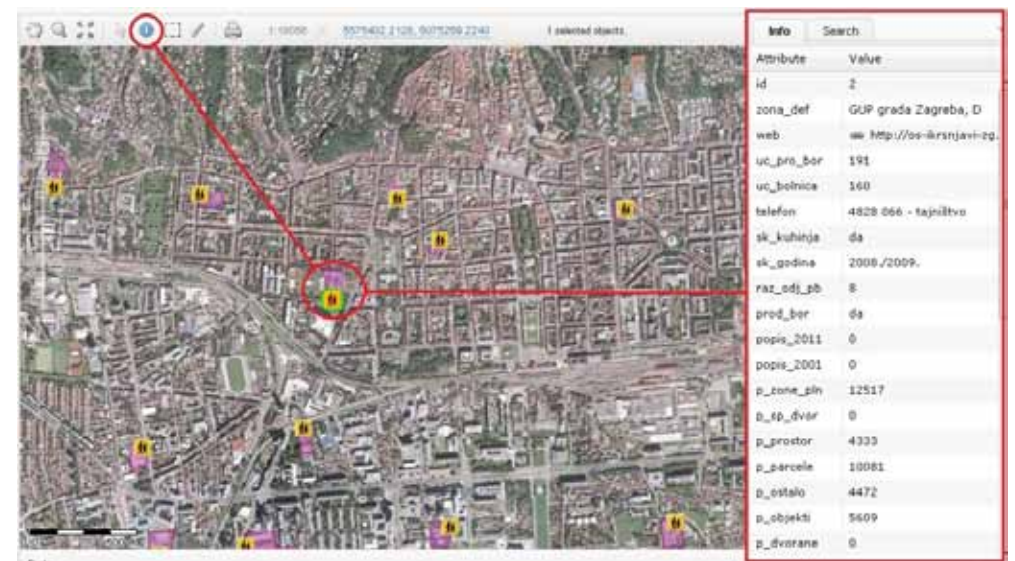
unutar obuhvata urbanih područja Zagreba i Sesveta sadržane su u planskoj kategoriji Javne zelene površine i nisu iskazane u postotku koji se odnosi na šume. Pri valorizaciji rezultata ove analize svakako treba uzeti u obzir sam model baze podataka.

GIS-baza planirane namjene površina omogućuje slične analize i za proizvoljna područja prema potrebama korisnika, npr. za gradske četvrti ili mjesne odbore. Takav pristup može biti koristan za daljnje planiranje prostornog razvoja, osobito u kombinaciji s bazom stvarnog korištenja zemljišta koja se izrađuje.

(D. ŠIŠKO, K. MUDRONJA)

EN Analysis of Planned Land Use in the City of Zagreb

In 2010, the Spatial Data and Research Department created an analytical GIS database of planned land use which includes the land use zones as defined by strategic documents covering physical planning of the City of Zagreb. The GIS tool helped to establish each basic land use area, and its share in an overall surface area of the City of Zagreb territory. The analysis reveals that one third of the Zagreb surface is planned for development, while two thirds are intended for forestry, agriculture, public and protective vegetation, water and water resources, etc.

▲ PRIKAZ 06 / IMAGE 06

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA

Rektorova nagrada za GIS osnovnih škola Grada Zagreba ▶ 06

Dana 10. lipnja 2011. studentice Geodetskog fakulteta Diana Bečirević i Marina Biočić dobile su rektorovu nagradu za studentski rad 'GIS osnovnih škola Grada Zagreba'. Rad je izrađen pod mentorstvom doc.dr.sc. Vlade Cetla, a u suradnji s Odjelom za prostorne informacije i istraživanja našeg ureda.

Rad se dijelom bazirao na ranije izrađenoj Mreži osnovnih škola Grada Zagreba, a obuhvaćao je izradu GISmodela podataka i unos podataka o osnovnim školama, zonama predviđenima prostornim planovima i upisnim područjima. U radu je korištena inovativna tehnologija GIS Cloud koja spaja prednosti GIS-a i Cloud computinga.

Izrađena GIS baza je opsežan pregled podataka o osnovnim školama, a rad na kartiranju upisnih područja ukazao je na značajne manjkavosti i nedorečenosti postojećeg sustava. Korist od rada 'GIS osnovnih škola Grada Zagreba' je obostrana

– studentice su stekle praktičan uvid u problematiku rada u GIS praksi i naprednim tehnologijama, a Gradska uprava Grada Zagreba prilog rješavanju prostorne organizacije sustava osnovnih škola. (D. ŠIŠKO)

EN Rector's Award for the GIS for the Zagreb Primary Schools Paper

On 17 June 2011, students of the University of Zagreb Faculty of Geodesy received the Rector's Award for their paper titled GIS for the Zagreb Primary Schools. The paper had been prepared under the tutorship of the Assistant Professor Vlado Cetla, and in cooperation with the Spatial Data and Research Department of the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb.

REGIONALNA I
MEĐUNARODNA SURADNJA

**Gradski ured za
strategijsko planiranje
i razvoj Grada**

Dani regionalnog razvoja

Kao regionalni koordinator Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada sudjelovao je na manifestaciji Dani regionalnog razvoja, održanoj u Šibeniku od 23. do 25. svibnja 2011., a koju je organiziralo Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uz suorganizaciju Agencije za regionalni razvoj.

Ciljevi manifestacije bili su promocija važnosti regionalnog razvoja u Republici Hrvatskoj u širem kontekstu pristupanja Republike Hrvatske EU-u te poticanje lokalnih zajednica na pripremanje projekata koji se mogu financirati iz fondova EU-a iznoseći pozitivne primjere korištenja EU-fondova iz zemalja članica EU i Hrvatske.

U ime Grada Zagreba manifestaciji su prisustvovala zamjenica gradonačelnika Jelena Pavičić Vukičević i pročelnica Gradskog Ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Jadranka Veselić Bruvo. U sklopu sajma 'EU mogućnosti za RH' Ured je predstavio svoj rad te projekte sufinancirane sredstvima EU-a kojima Ured koordinira u ime Grada Zagreba: Civitas Elan, PRESTO i Trailblazer. Ured je imao svoj štand na kojem su zainteresirani, osim promo-materijala projekata, mogli dobiti i informacije o svim poslovima iz djelatnosti Ureda i uzeti primjerak Info-brošure za koju je pokazano veliko zanimanje. (Ž. PAVLOVIĆ)

EN Regional Development Days

The Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb participated as the regional coordinator in the Information Days on Regional Development held in Šibenik on 23–25 May 2011. The event was organized by the Ministry of Regional Development, Forestry and Water Management in cooperation with the Regional Development Agency. Within the EU Options for Croatia fair, the Office presented its activities and EU co-funded projects coordinated by the Office on behalf of the City of Zagreb, including Civitas Elan, PRESTO and Trailblazer.

▲ PRIKAZ 07 / IMAGE 07

Civitas Elan povezuje mlade Brna, Genta, Porta, Ljubljane i Zagreba ▶ 07, 08

Grad Brno je, od 24. do 26. svibnja 2011., bio domaćin susretu mladih predstavnika svih gradova partnera na projektu Civitas Elan. Tako su srednjoškolci iz Brna, Genta, Porta, Ljubljane i Zagreba na trodnevnom susretu u češkome Brnu imali prigodu razmijeniti iskustva o prometu i kretanju u njihovim gradovima.

Zagreb su na susretu predstavljali srednjoškolci iz dvije zagrebačke gimnazije – Privatne umjetničke gimnazije i X. gimnazije 'Ivan Supek'. U Brnu su o kretanju i prometu u Zagrebu održali iznimno zanimljivu i odlično prihvaćenu video-prezentaciju. Možete ju pogledati na internet stranici projekta <http://civitas-elan.zagreb.hr>.

Središnje događanje susreta u Brnu bila je igra Mobilnost – lov na blago u kojoj su srednjoškolci,

▲ PRIKAZ 08 / IMAGE 08

podijeljeni u osam timova, mogli obići gotovo cijeli grad koristeći sve oblike javnoga gradskog prijevoza (tramvaj, autobus, brod), pri čemu su imali zadatak dešifrirati niz kodova na nekoliko točaka u gradu. 'Razbijanje' svakog koda vodilo je timove određenim točkama kroz grad do cilja.

Svih osam timova je, nakon igre, pripremio prezentaciju o kretanju i javnom prometu u Brnu s osvrtom na situaciju u drugim partnerskim gradovima. Kao rezultat cijelog procesa timovi su identificirali određene slabosti u sustavima javnoga gradskog prijevoza u svim gradovima, a na temelju toga su izradili niz preporuka za poboljšanja.

Nakon što im je prezentacija odlično prihvaćena na trodnevnom susretu mladih u Brnu, učenici naše dvije srednje škole odlučili su predstaviti svoj projekt i dojmove i u Zagrebu u prostorijama Privatne umjetničke gimnazije u Zagrebu.

Uvodnu riječ održala je ravnateljica Privatne umjetničke gimnazije Rasima Kajić, iznimno ponosna na uspjeh svojih učenika. Događaju su prisustvovali i predstavnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba te ODRAZ-a.

U prijateljskom i zabavnom ozračju učenici su održali prezentaciju na engleskom jeziku te na kreativan i dinamičan način prikazali mogućnosti

prijevoza koje pruža Grad Zagreb, ukazali na njegove prednosti i mane, te ponudili niz rješenja. U sklopu programa slijedio je filmski zapis putovanja i boravka u Brnu u kojem smo vidjeli i predstavnike gradova Brna, Genta, Porta i Ljubljane. (I. ČURKOVIĆ, R. KUNEJ)

EN The Zagreb Students at the Brno Civitas Elan Youth Congress

Between 24 and 26 May 2011, the city of Brno hosted a three-day congress of the young representatives from all the cities which are Civitas Elan partner cities. Zagreb was represented by high school students from the Private Art Gymnasium and Xth Gymnasium Ivan Supek who prepared an interesting presentation that was warmly applauded by other participants (visit: <http://civitas-elan.zagreb.hr>). After such an exceptionally successful presentation at the three-day Brno Civitas Elan Youth Congress, the students decided to present their project and talk about their impressions thereon at the Private Art Gymnasium in Zagreb.

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Sastanak Civitas Elan konzorcija u Ljubljani

► 09, 10, 11

U Ljubljani su, od 6. do 8. lipnja, sudionici na projektu Civitas Elan održali 13. sastanak Konzorcija. Kako se Civitas Elan približava završnoj fazi provedbe, u Ljubljani se prvog dana sastanka razgovaralo o završnim dokumentima projekata koji trebaju sažeto prikazati najvažnija postignuća u gradovima sudionicima.

U utorak, 7. lipnja, sastala se Political Steering Group koju sačinjavaju politički predstavnici gradova sudionika. Njihovo aktivno sudjelovanje osigurava političku podršku u provedbi mjera u gradovima sudionicima. Grad Zagreb

je predstavljala dogradonačelnica Jelena Pavičić Vukičević, Ljubljana predsjednik Odbora za međunarodne odnose Roman Jakič, a Brno dogradonačelnik Ladislav Maček. Gent je zastupala Martine De Regge, gradska vijećnica zadužena za javne radove i mobilnost, a Porto gradski vijećnik zadužen za urbanizam i mobilnost Gonçalo Gonçalves. Politički su predstavnici obišli lokacije u Ljubljani na kojima se primjenjuju mjere projekta Civitas Elan. Posebno je zanimanje izazvao posjet novoj pješačkoj zoni u Ljubljani i budućoj javnoj garaži ispod Kongresnog trga u kojoj će stanovnici povijesne jezgre Ljubljane, po povoljnim uvjetima, moći ostavljati svoje automobile umjesto da započinju javni prostor povijesnoga grada.

Na radnim sastancima partneri su se dogovarali i o pripremi 3. projektnog izvještaja koji će prikazati rad na projektu u razdoblju od 15. rujna 2010. do 14. rujna 2011., te o predstojećem, četvrtom amandmanu na projekt koji će se ovoga ljeta predložiti Europskoj komisiji kako bi se osiguralo uspješno

▲ PRIKAZ 09, KONGRESNI TRG
/ IMAGE 09, CONGRESS SQUARE

odvijanje svih mjera. Za 'horizontalne' mjere projekta (evaluacija, diseminacija, znanstvena koordinacija) organizirani su zasebni sastanci. Na kraju je održana i radionica o pješačkim zonama i upravljanju parkiranjem na kojoj su kao predavači sudjelovali voditelji mjera, predstavnici akademske zajednice i politike. Dogradonačelnik Ljubljane Janez Koželj govorio je o upravljanju parkiranjem pomoću prenamjene javnih gradskih prostora, navodeći posebno primjer Ljubljane i premještanje prometa u mirovanju s javne gradske površine u podzemnu garažu ispod Kongresnog trga.
(V. BEDENKO)

▲ PRIKAZ 10, KONGRESNI TRG
/ IMAGE 10, CONGRESS SQUARE

▲ PRIKAZ 11 / IMAGE 11

EN Civitas Elan Consortium Meeting in Ljubljana

The Civitas Elan Project participants held their 13th meeting of the Consortium in Ljubljana, on 6–8 June 2011. Since Civitas Elan Project is in its closing stage, the first day of the meeting in Ljubljana was dedicated to the final project documentation that should be a summary of the most important results achieved by the participating cities. The second day was reserved for a meeting of the Political Steering Group, which involves political representatives of the participating cities. The meeting was concluded with a workshop on pedestrian zones and parking management.

Civitas Elan – dijalog o redistribuciji prometa Savska – Šarengradaska

U Gradskom uredu za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u sklopu rada na međunarodnom projektu, predstavnicima gradskih četvrti i mjesnih odbora prezentirani su, 13. svibnja 2011., rezultati studije o dodjeli prioriteta tramvajima i simulaciji prometa Savska – Šarengradaska na koridoru Savska cesta. Sudionicima skupa rezultate studije predstavio je Luka Novačko, dipl.ing. s

Fakulteta prometnih znanosti. U sadašnjim prometnim i građevinskim uvjetima, a uz primjenu uređaja za davanje prednosti tramvajima na raskrižjima, na Savskoj bi se cesti mogla postići manja poboljšanja brzine kretanja tramvaja. Tek nakon gradnje Šarengradaska ulice (od Jadranskog mosta prema sjeveru) i redistribucije prometa Savska – Šarengradaska, prosječne brzine tramvaja u Savskoj cesti mogle bi se znatno povećati, na nekim linijama i do 65%.

(S. KELČEĆ - SUHOVEC)

EN Civitas Elan – A Dialogue on Redistribution of Traffic on the Savska – Šarengradaska Route

As a part of its activities related to the international Civitas Elan Project, on 13 May 2011 the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb organized a presentation of results of a study on giving priority to trams and traffic simulation on the Savska – Šarengradaska route for the representatives of the City districts and local councils situated at the Savska Cesta corridor. The study results were presented by Luka Novačko from the Faculty of Traffic Sciences.

POINTER u Zagrebu ▶ 12

Zagreb je, 18. i 19. svibnja, ugostio predstavnike POINTER-a koji, u sklopu inicijative Civitas, prate i ocjenjuju uspješnost odvijanja svih kolaborativnih projekata koji se, u okviru faze Civitas Plus, sufinanciraju sredstvima EU-a te o viđenom izvještavaju Europsku komisiju.

POINTER je samostalan projekt koji će pratiti kako se u svih 25 gradova kojima je u fazi Civitas Plus, u razdoblju od 2008. do 2012., odobreno sufinanciranje Europske Unije za provođenje mjera u cilju održive mobilnosti u gradovima. Na taj se način može uspoređivati uspješnost mjera u gradovima koji sudjeluju u ovoj fazi inicijative Civitas te odabrati one koje se u budućnosti, s većom vjerojatnošću da će uspjeti, mogu primjenjivati i u drugim europskim gradovima.

Zagrebački su partneri za tu prigodu pripremili niz prezentacija kako bi predstavnike POINTER-a

Waltera Koehna i Ernsta Verschragena upoznali s onim što se u Zagrebu radi u okviru kolaborativnog projekta Civitas Elan. Zatim su predstavnici POINTER-a posjetili lokacije na kojima se praktično primjenjuju te mjere.

U sklopu dvodnevnog sastanka posjetili su Grad Zagreb, ZET, Čistoću i Fakultet prometnih znanosti, te Civitas Info-punkt u kojem se građani informiraju o projektu Civitas Elan, drugim projektima koje Ured koordinira (PRESTO, Trailblazer), te o drugim poslovima Ureda.

Pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Jadranka Veselić Bruvo je na početku sastanka, na Trgu Stjepana Radića 1, pozdravila predstavnike POINTER-a i zaželjela im uspješan rad, a naglasila je da provedba projekta Civitas Elan ima snažnu podršku na svim razinama Gradske uprave Grada Zagreba.

Lokalna koordinatorica Višnja Bedenko iznijela je kratak pregled aktivnosti u svim zagrebačkim mjerama, a voditelji pojedinih mjera objašnjavali su kako se one odvijaju, nakon čega su sudionici posjetili demonstracijski koridor i sjedište podružnice Čistoća. Drugog dana posjetili su ZET

▲ PRIKAZ 12, POINTER NA DEMO KORIDORU / IMAGE 12, POINTER AT CIVITAS CORRIDOR

i Fakultet prometnih znanosti, gdje su ih voditelji mjera iz tih institucija upoznali s aktivnostima na projektu. (V. BEDENKO)

EN POINTER in Zagreb

On 18-19 May 2011, Zagreb hosted the representatives of POINTER, an independent project within the Civitas initiative dedicated to monitoring and evaluation of the implementation results for all the collaborative projects co-funded by EU in the Civitas Plus Projects and reporting on its observations to the European Commission. The Zagreb partners prepared for the occasion a number of presentations to inform POINTER representatives Walter Koehn and Ernst Verschragen about the activities carried out within the Civitas Elan Project in Zagreb. POINTER representatives visited sites in which the measures are implemented in practice.

PRESTO – promocija vožnje biciklom među studentima ► 13, 14

U sklopu projekta PRESTO, mjere Promocija vožnje biciklom među studentima, u svibnju su, na dva zagrebačka fakulteta, održana predavanja za studente, a studentima Visokog učilišta VERN predstavljani su projekti PRESTO i Civitas Elan.

Na Geografskom odsjeku Prirodoslovno matematičkog fakulteta je, 5. svibnja, doc. dr. sc. Vedran Prelogović održao predavanje: Navike i stavovi studenata Sveučilišta u Zagrebu o korištenju bicikla kao prijevoznog sredstva i oblika rekreacije, a, 20. svibnja, je doc. dr. sc. Ljupko Šimunović održao predavanje: Strategije za poticanje korištenja bicikla. Na Fakultetu prometnih znanosti doc. dr. sc. Vedran Prelogović je, 10. svibnja, ponovio navedenu prezentaciju, a 17. svibnja, na traženje studenata, predavanje: Sigurnost i zaštita biciklista i bicikala održao je Damir Širola iz Udruge Bicikl. Uvodne prezentacije o projektu PRESTO održali su Željka Pavlović i Matija Vuger iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Studenti su odlično prihvatili predavanja, razvila se iznimno zanimljiva rasprava, a postavljena su i brojna pitanja vezana uz temu predavanja i općenito o biciklizmu i biciklističkoj infrastrukturi.

Dana 18. svibnja 2011. studenti, polaznici predmeta Zaštita okoliša i održivi razvoj, na Visokom učilištu VERN posjetili su Civitas Elan Info punkt, tramvaj ispred Tehničkog muzeja. Lidija Pavić Rogošić iz ODRAZ-a predstavila je projekt Civitas Elan, a prisutne je pozdravila i pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Jadranka Veselić Bruvo te ih upoznala i s drugim aktivnostima koje se provode u Uredu.

U jednosatnom izlaganju studentima su predavanja održali i Matija Vuger, iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, koji je govorio o europskom projektu PRESTO cilj kojega je promovirati bicikl kao oblik svakodnevnog načina prijevoza i prof. dr.sc. Ljupko Šimunović,

▲ PRIKAZ 13 / IMAGE 13

s Fakulteta prometnih znanosti, koji je govorio o doprinosu biciklizma u rješavanju prometnih problema u Gradu Zagrebu.

(M.VUGER)

EN PRESTO – Cycling Promotion for the Students

The Geography Department of the Faculty of Science and the Faculty of Traffic Sciences were venues for lectures organized for the students within a framework of the PRESTO Project measure Cycling Promotion for the Students, while the PRESTO and Civitas Elan projects were presented to the students of VERN University of Applied Sciences.

▲ PRIKAZ 14 / IMAGE 14

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

PRESTO na bicikljadi ▶ 15, 16

ZAGREBAČKA BIKIKLIJADA 21. SVIBNJA

Nakon dvije godine pauze Zagrebačka se bicikljada opet vozi, a ove je godine održana u subotu, 21. svibnja, pod pokroviteljstvom Grada Zagreba i u organizaciji KUD-a Prepuštovec i Udruge zagrebačkih branitelja Vukovara.

Biciklisti su, predvođeni gradonačelnikom Milanom Bandićem, krenuli u 10:30, s južne strane Maksimirskog stadiona, te odvezli dvadesetak kilometara dugu dionicu do Prepuštovca. Na Bicikljadi su sudjelovali i djelatnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada koji su promovirali projekt PRESTO, a podijelili su i

dvadesetak kapa i majica. Lijepo i sunčano vrijeme privuklo je oko dvije tisuće biciklista u Prepuštovec na druženje, uz bogat program i vrijedne nagrade. Na kraju druženja organizatori su zahvalili svim sudionicima te ih pozvali da se odazovu i sljedeće godine, točnije, 26. svibnja 2012. Ako niste bili na ovogodišnjoj Bicikljadi, vidimo se dogodne.

STUDENTSKA BIKIKLIJADA 27. SVIBNJA

Pod motom 'Gibamo pametne glave', 27. svibnja 2011., s početkom u 13.00 sati, u Sveučilišnom kampusu Borongaj, ispred Fakulteta prometnih znanosti, a u sklopu obilježavanja Trećih studentskih dana sporta, krenula je Studentska bicikljada. I ovu je bicikljadu predvodio zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, a sudjelovali su i pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Jadranka Veselić Bruvo, te predstavnici Fakulteta prometnih znanosti. Ove su se godine u Bicikljadu uključili i predstavnici Civitas

Elan i PRESTO projekta koji su, na informativnom štandu ispred zgrade Fakulteta prometnih znanosti, davali brojne informacije o projektima, a podijeljeni su mnogobrojni promotivni materijali – majice, kape, info-letci.

Studentski dani sporta su, osim u Zagrebu, obilježeni i u Splitu i Osijeku, a manifestacije su organizirali Sveučilište u Zagrebu i Hrvatski sveučilišni sportski savez.

(M. VUGER)

EN PRESTO at the Zagreb Cycling Tour

The staff of the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb participated in the Zagreb Cycling Tour and in the Students' Cycling Tour on 21 and 27 May respectively, in order to promote the Civitas Elan and PRESTO Projects. The tour participants were given information on the projects and promotional material (T-shirts, caps, info leaflets).

▶ PRIKAZ 15, BIKIKLIJADA / IMAGE 15, CYCLING TOUR

▶ PRIKAZ 16 / IMAGE 16

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Promocija sklopivih bicikala na zagrebačkim ulicama >17

Još jedan pokazatelj uspješnog rada Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada bilo je i održavanje Četvrte godišnje DAHON međunarodne konferencije distributera bicikala u Zagrebu, od 7. do 10. lipnja. Tvrtka Dahon je vodeći svjetski proizvođač sklopivih bicikala, sa sjedištem u SAD-u, s trgovačkom mrežom u većini razvijenih zemalja, a osobito je zastupljena u Kini, Europi i SAD-u. Povod ideji da se Skup organizira upravo u Zagrebu bila je suradnja unutar projekta PRESTO s djelatnicima Ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada i boravak direktora prodaje i marketinga tvrtke DAHON Eddieja Ecclestonea, jednog od predavača na prošlogodišnjoj zagrebačkoj radionici Unapređenje kultura bicikliranja u gradovima. Tijekom boravka u Zagrebu Eddie Eccleston je prepoznao trud Grada Zagreba u razvijanju biciklističke infrastrukture i poboljšanje uvjeta bicikliranja te je odlučeno da se sljedeća konferencija održi upravo u Zagrebu.

U sklopu konferencije, 9. lipnja, za sudionike je ispred Hrvatskoga narodnog kazališta organizirana i testna vožnja sklopivih bicikala na koju je

▲ PRIKAZ 17 / IMAGE 17

sudionike došao pozdraviti i obratiti im se i gradonačelnik Zagreba Milan Bandić. Sudionici su mogli isprobati najnovije Dahon sklopive bicikle.

Iznimno mi je drago da ste za mjesto susreta sudionika iz tridesetak zemalja širom svijeta odabrali upravo Zagreb – rekao je gradonačelnik Milan Bandić pozdravivši prisutne. Posebno je pozdravio dr. Davida Hona, osnivača i direktora tvrtke DAHON.

U znak zahvalnosti za uspješnu suradnju, ali i u znak priznanja Zagrebu, gradu koji predano i kontinuirano promovira vožnju biciklom kao način održivoga javnog prijevoza, Eddie Eccleston je, za potrebe Grada, po jedan bicikl iz njihova programa za 2012. predao gradonačelniku Bandiću i pročelnici Ureda za strategiju Jadranki Veselić Bruvo. (Ž. PAVLOVIĆ)

EN Promotion of Folding Bicycles in the Streets of Zagreb

Inspired by cooperation with the City on the PRESTO Project, the 4th Annual Dahon International Distributors Conference was organized in Zagreb on 7–10 June 2011. Dahon is a leading world manufacturer of folding bicycles. A test ride of the folding bicycles was organized for the conference participants in front of the Zagreb Croatian National Theatre on 9 June.

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Sastanak konzorcija Trailblazer >18, 19

U Vercelliju (Italija) je, 24. i 25. svibnja 2011., održan treći međunarodni susret konzorcija europskog projekta Trailblazer. Susretu su prisustvovali sudionici Projekta: predstavnici tvrtke Transport and Travel Research, koordinatora projekta, Chris Douglas i Donald Chalker; Emilie Doran, predstavnica ICLEI-a - Local Governments for Sustainability; Tatiana Cucu iz EIGSI - Engineer School in Industrial Engineering; Martin Bambušek iz CDV-a; Kaj Waghдал iz CPAS - Climate Protection Agency; Matija Vuger predstavnik Grada Zagreba, Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, te predstavnici drugih gradova na Projektu i lokalnih vlasti iz Vercellija.

Prvog dana susreta uvodni govor održao je Chris Douglas, predstavnik koordinatora projekta, nakon čega je uslijedila kratka prezentacija Kaja Waghdala o dosadašnjim postignućima u gradovima koji mogu poslužiti kao dobar primjer. Više

▲ PRIKAZ 18 / IMAGE 18

▲ PRIKAZ 19 / IMAGE 19

o tome može se naći na web-stranicama projekta Trailblazer www.trailblazer.eu. Nakon pauze Donald Chalker je govorio o izradi Plana opskrbe i isporuke te o alatima koji se mogu koristiti za njegovu izradu. Emile Doran govorila je o sudionicima koji su se priključili projektu kao korisnička grupa te planiraju aktivno sudjelovati u projektu. Nakon završetka sastanka bilo je govora o razvoju web-stranice projekta Trailblazer.

Drugog Dana sastanka Tatiana Cucu govorila je o provođenju projekta te o onome što slijedi, a odnosi se najviše na prikupljanje podataka kako bi se u Pathfinder-gradovima (gradovi koji će izraditi svoj plan opskrbe i isporuke) najbolje prikazalo postojeće stanje te eventualne promjene tijekom trajanja projekta. Nakon rasprave uslijedila su izlaganja Pathfinder-gradova o provedenim mjerama projekta te o budućim aktivnostima. Susret je završen iznošenjem zaključaka, pozdravnim riječima i zahvalom koordinatora Projekta Chrisa Douglasa domaćinima, predstavnicima grada Vercellija.

(M. VUGER)

EN Trailblazer Consortium Meeting

The Third International Consortium Meeting of the EU Trailblazer Project was held in Vercelli, Italy on 24 and 25 May 2011. The City of Zagreb and the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb were represented by Matija Vuger. The progress of the project in selected cities was presented at the meeting. For more information please visit the Trailblazer Project web site (www.trailblazer.eu).

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

U očekivanju novog EU projekta – CIRCLE ▶ 20, 21, 22

14. i 15. travnja 2011., u Njemačkoj, u Kölnu, održan je dvodnevni sastanak sa svrhom predstavljanja novoga europskog projekta – CIRCLE.

Sastanak je organizirala tvrtka Rupprecht Consult iz Kölna koja se bavi savjetovanjem i menadžmentom EU projekata, a prisustvovali su predstavnici gradova pozvanih da sudjeluju u budućem projektu: Grad Dresden (Njemačka), Grad Gothenburg (Švedska), Grad Arad (Rumunjska), Grad Gent (Belgija), Grad Budimpešta (Mađarska) i Grad Zagreb, te niz drugih organizacija iz istih zemalja, a također i iz Slovenije.

Tvrtka Rupprecht Consult – s bogatim iskustvom u organizaciji i koordinaciji projekata s područja unapređivanja održive mobilnosti i urbanog transporta, zaštite okoliša, provođenja ekoloških načela i općeg poticanja održivog razvoja, te energetske učinkovitosti – predstavila je projekt CIRCLE koji se bavi planiranjem održive mobilnosti u gradovima (Sustainable Urban Mobility Planning).

Osnovni cilj ovog projekta je isticanje najčešćih prepreka u takvom planiranju i nastojanje svladavanja tih prepreka pomoću sustava manjih, ali realno ostvarivih, mjera, autentičnih za lokalne prilike svakog partnera u projektu.

Projekt je dio programa IEE (Intelligent Energy Europe) koji podržava EU projekte vezane, uglavnom, uz poticanje održivoga urbanog prometa - povećanjem energetske učinkovitosti prometa, poticanjem biciklizma i pješčenja u gradovima. Kako je osnovni cilj ovog programa razvijanje 'dodane vrijednosti' europskih gradova (bazirane na zdravlju i ekologiji), ne samo mjereći uspjehe lokalnih zajednica na nacionalnoj razini, već i pozitivnog učinka na čitavu regiju – tako je i planiranje održive mobilnosti u gradovima prepoznato kao jedan od prioriteta programa za 2011.

CIRCLE projekt ima namjeru okupiti partnere iz srednje velikih ili velikih europskih gradova i/ili organizacija s područja zapadne, srednje i

jugoistočne Europe, s različitim (ne)iskustvima na području planiranja održive mobilnosti – kako bi međusobno mogli razmjenjivati znanja i iskustva te usvajati primjere dobre prakse.

Projekt će se baviti upravo adresiranjem problema i pronalaženjem rješenja za primjenu načela održive mobilnosti u gradovima, a što podrazumijeva: težnju za smanjivanjem motoriziranog prometa u gradovima, povećavanje korištenja javnog prometa, poticanje biciklizma i pješčenja u gradovima, te, u vezi s tim, strategiju povećavanja površina pješačkih zona i broja umreženih biciklističkih staza i razvoja svih tome komplementarnih djelatnosti.

Prvoga dana sastanka svi su potencijalni partneri u projektu pozvani da predstavljaju grad ili organizaciju iz koje dolaze. Grad Zagreb predstavila je Ana Magdić, iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, kao grad koji, unatoč zavidnoj dugoj tradiciji prostornog planiranja u odnosu na druge gradove sudionike, još uvijek ima mnogo prostora za unapređivanje planiranja na području održive mobilnosti.

Drugoga dana predstavljena načela financiranja budućeg projekta i otvorena je rasprava svih potencijalnih partnera u projektu: razgovaralo se o izazovima i megatrendovima na području održive mobilnosti te o odabiru učinkovitih mjera za podizanje građanske svijesti – a sve sa svrhom boljeg definiranja programskog zadatka – na putu do svrhovitijih rješenja kako za lokalnu tako i za regionalnu razinu primjene.

(A. MAGDIĆ)

EN Looking forward to a New EU Project – CIRCLE

A two-day meeting dedicated to presentation of the new EU CIRCLE Project was held in Cologne, Germany on 14-15 April 2011. The meeting was organized by Rupprecht Consult from Cologne, a company involved in consultancy and management of EU projects, and the meeting was attended by representatives of all the cities invited to participate in the future project: Dresden (Germany), Gothenburg (Sweden), Arad (Romania), Gent (Belgium), Budapest (Hungary) and Zagreb (Croatia). The planned project is a part of the IEE (Intelligent Energy Europe) Programme, and it will focus on detecting problems and

▲ PRIKAZ 20 / IMAGE 20

▲ PRIKAZ 21 / IMAGE 21

▲ PRIKAZ 22 / IMAGE 22

finding solutions for implementation of a sustainable urban mobility principle, which includes decrease in volume of motorized traffic in the cities, increase in use of public transportation, encouraging cycling and walking in the cities, and the like.

OBVIJESTI

OBVIJESTI

Dani zagrebačke arhitekture ▷ 23

Na početku svibnja održana je trodnevna manifestacija pod nazivom Dani zagrebačke arhitekture koju je organiziralo Društvo arhitekata Zagreba (DAZ). Kao najavu ovog događanja, DAZ i Gradski ured organizirali su obilazak izbora recentnih arhitektonskih ostvarenja u Zagrebu, s posebnim naglaskom na javne građevine sagrađene iz proračunskih sredstava, a rješenja kojih su odabrana na javnim, otvorenim arhitektonskim natjecajima. Obilasku su prisustvovali gradonačelnik Milan Bandić i njegova zamjenica Jelena Pavičić Vukičević s najbližim suradnicima, predstavnici DAZ-a, Udruge arhitekata Hrvatske (UHA-e), Hrvatske komore arhitekata i novinari.

Prvog dana, u četvrtak, predstavljena je studija 'Zagreb – Stanovanje u gradu i stambena naselja' prof. dr. Tihomira Jukića, doc.dr. Ivana Mlinara i zn.nov. Marine Smokvine, uz uvažene goste-promotore dr. Sašu Poljanec Borić s Instituta Ivo Pilar, prof.dr. Alenku Delić s Arhitektonskog fakulteta, arh. Jadranku Veselić-Bruvo, pročelnicu Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada te arh. Zorana Boševskog iz Studija BiF.

Sljedećeg dana je u Gliptoteci HAZU predstavljen Arhitektonski vodič Zagreba, 1898.-2010., u izdanju Arhiteksta d.o.o. i DAZ-a. Vodič je napisao Aleksander Laslo, stručni savjetnik u Gradskom uredu za strategijsko planiranje i razvoj Grada, te autor brojnih radova o zagrebačkoj arhitekturi i urbanizmu. Navečer su arhitekti

▲ PRIKAZ 23 / IMAGE 25

Marko Dabrović, Igor Franić, Ivan Galić, Nenad Kondža, Toma Plejić, Krešimir Rogina, Mia Roth-Čerina i Zoran Zidarić predstavili najuspješnija arhitektonska ostvarenja koja su uvrštena u Vodič.

Trećeg dana polaznici Dana zagrebačke arhitekture obilazili su novu arhitekturu Zagreba, uz stručno vodstvo Kate Marunice, Tamare Marić, Davida Kabalina i Luke Korlaeta. U prijepodnevnim satima autobusom su obišli dječji vrtić 'Medo Brundo', autora Hrvoja Njirića, poslovnu zgradu 'Spectator grupe' Studija UP, Stanicu za hitnu pomoć Produkcije 004, te Muzej suvremene umjetnosti Igora Franića. Poslije podne je organiziran pješački razgled arhitekture u širem gradskom središtu koji je uključivao Plesni centar, Studija 3LHD, Kazalište lutaka, arhitekta Nenada Kondže, Vitićevu zgradu u Laginjinoj ulici, te dječji vrtić 'Vedri dani' Miroslava Genga.

(I.BEDENKO)

EN **Zagreb Architecture Days**

Early in May, a three-day event called the Zagreb Architecture Days was organized by the Zagreb Society of Architects. The Zagreb Architecture Days were used for presentation of a study Zagreb – Living in a City and Residential Settlements by Professor Dr. Tihomir Jukić and his collaborators, and a Zagreb Architectural Guide, 1898-2010, written by Aleksander Laslo. In addition to numerous lectures, were organized for the participants tours of valuable architectural sites.

Turistički krajolici Zagreba ▶ 24, 25

Od 18. do 22. travnja u Hrvatskom muzeju arhitekture održana je međunarodna studentska radionica Turistički krajolici Zagreba. Domaćini i organizatori bili su Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski muzej arhitekture, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba i Udruženje hrvatskih arhitekata, a akademski partneri arhitektonski fakulteti iz Lisabona, Milana i Barcelone. U sklopu radionice održan je i istoimeni simpozij na kojem su sudjelovali strani i domaći predavači.

Radionica se bavila odnosom turizma i krajolika u sjevernom dijelu Zagreba, na područjima park-šuma u centru, pojasu podsljemenskih naselja, te vršnom području Medvednice. U svjetlu činjenice da rastuća turistička ekonomija može postati jedan od značajnijih pokretača gradskog razvoja, specifični identiteti razmatranih krajolika i ambijenata pružaju velik raspon mogućih urbanih intervencija raznih mjerila i metoda koje bi mogle postati dijelovi jedne integralne gradske strategije.

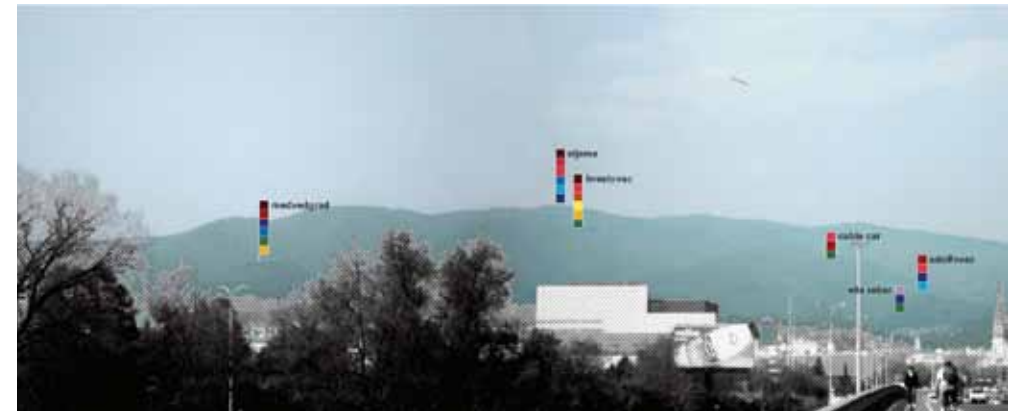
Rezultati radionice su perspektive i prijedlozi koji analiziraju i osmišljavaju ova područja. Uočeni su neispunjeni potencijali za poboljšanje izletničko-rekreacijskog korištenja ovog dijela grada i za unapređivanje njegova identiteta i urbane kulture. Dani prijedlozi su u rasponu od poboljšanja i aktiviranja urbanih parkova sjeverno od Donjega i Gornjega grada, preko revitalizacije specifičnih napuštenih mjesta kulturne baštine (poput nekadašnjeg lječilišta Brestovac, stanica i trase žičare, popularnog izletišta Vila Rebar, ...), transformacija postojećih turističkih vodiča, do poboljšanja i proširivanja mreže vidikovaca na proplancima Medvednice.

Uspjeh ovakvih inicijativa leži u stupnju angažmana sudionika i kvaliteti mentorstva, definiciji projektnog zadatka i cjelokupnoj dokumentacijskoj, stručnoj i logističkoj podršci. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada bio je od iznimne pomoći pri pružanju spomenute potpore i razradi zadataka radionice. Suradnja je bila veoma uspješna za studente, mentore, organizatore i publiku. Nadamo se da će u budućnosti prerasti u redovita godišnja druženja. Međunarodne radionice poput ove nisu samo vitalan doprinos razmišljanju izvan ustaljenih okvira, već su i mjesta na kojima praksa susreće teorijsko promišljanje.

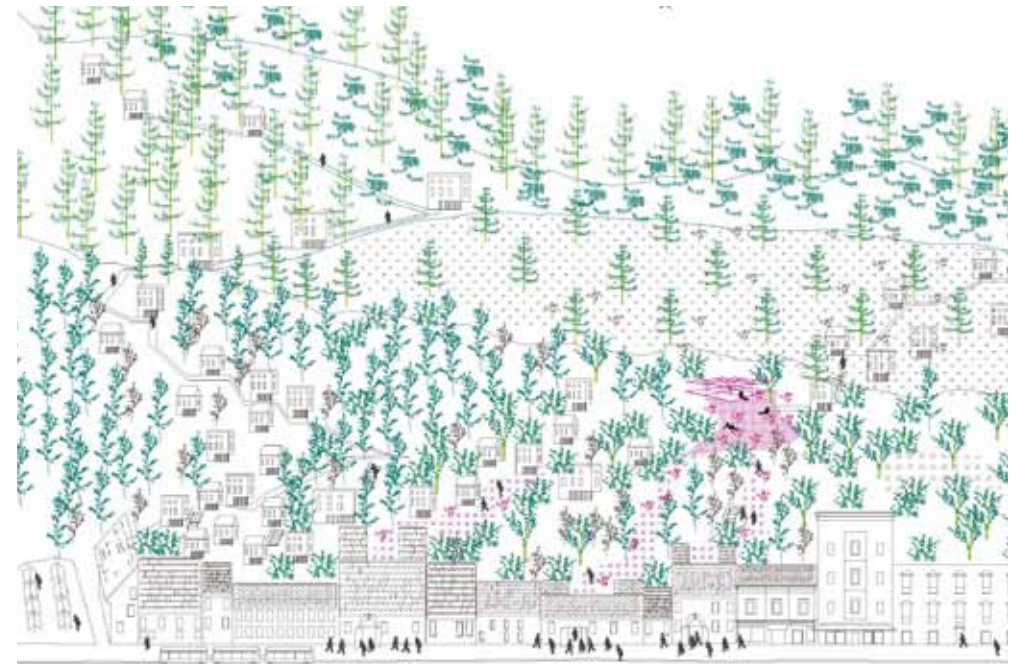
Sljedeći planirani koraci obuhvaćaju postprodukciju rezultata radionice u obliku publikacije i putujuće izložbe koja će gostovati u Lisabonu, Barceloni, Milanu i Zagrebu. Istraživane lokacije bit će uključene i u studentske zadatke nastavnog programa Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. (DAFNE BERG I BRANIMIR RAJČIĆ)

EN Zagreb Tourist Gaze

Between 18 and 22 April, the Croatian Museum of Architecture hosted an international students' workshop Zagreb Tourist Gaze. The hosts and organizers were the University of Zagreb Faculty of Architecture, the Croatian Museum of Architecture, the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb and the Association of Croatian Architects, with the faculties of architecture from Lisbon, Milan and Barcelona as academic partners. The Zagreb Tourist Gaze symposium held at the same time was

▲ PRIKAZ 24, BIJEG, VODITELJI VIRGINIA CHIAPPA NUNEZ, NATAŠA IVANIŠEVIĆ, LUCIANO BASAURI I KRUNOSLAV ŠMIT/ IMAGE 24, ESCAPE, MENTOR VIRGINIA CHIAPPA NUNEZ, NATAŠA IVANIŠEVIĆ, LUCIANO BASAURI AND KRUNOSLAV ŠMIT

▲ PRIKAZ 25, IZ PROŠLOSTI U BUDUĆNOST, VODITELJI LUCA ASTORRI I DAFNE BERG / IMAGE 25, FROM THE PAST INTO THE FUTURE, MENTOR LUCA ASTORRI I DAFNE BERG

participated by international and national lecturers. The workshop dealt with an interrelation between the tourism and landscape in the northern part of Zagreb, at the park forest area, the settlements at the Mt. Sljeme foothills, and at the Mt. Medvednica summit. The workshop resulted in prospectives and proposals that analyze and offer concepts for these areas.

OBAVIJESTI

Patuljasti šišmiši > 26

Prema sadašnjim podacima fauna šišmiša na području Grada Zagreba je očito siromašnija nego prije šezdesetak godina kada se na Sveučilištu u Zagrebu zaposlila Beatrica Đulić, kasnije dugogodišnja profesorica kolegija Kralježnjaci na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, a koja je svoju znanstvenu karijeru započela proučavajući šišmiše u Zagrebu i njegovoj okolici. Uz to što je njihova stambena situacija u Gradu danas postala mnogo lošija, smanjena im je i mogućnost uspješnog pronalaska njihova noćnog obroka, noćnih kukaca. Dugo razdoblje u kojem su, šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog stoljeća, zbog uništavanja komaraca masovno stradavali i drugi kukci, veoma je osiromašilo izvore hrane šišmišima, a tome su, uz čestu pretjeranu upotrebu pesticida, sigurno pridonijeli i drugi uzroci, npr. pretjerano stalno noćno osvjetljenje koje ometa prirodne noćne aktivnosti kukaca i uzrokuje njihovu veću smrtnost. Tijekom smanjivanja populacije šišmiša prvo nestaju vrste koje su i inače rijetke i osjetljivije na ovakve promjene u svom okolišu, a onda i vrste koje trebaju više hrane. Ostaju samo one koje su manje izbirljive u izboru dnevnih skloništa i koje se zadovoljavaju s manje hrane. To su, u principu, najmanje vrste šišmiša iz skupine patuljastih šišmiša roda *Pipistrellus* – tijelo im je bez repa dugo samo do pet centimetara, raspon krila im je oko 20 do 25 centimetara, a imaju masu do 10 grama. Karakterističan im je tragus – dugačka izraslina na donjem dijelu uha, koja je na vrhu izrazito zaobljena (vidi sliku), a pojedine vrste mogu sigurno raspoznati samo stručnjaci. Danas je jedan od najčešćih gradskih šišmiša bjeloruski šišmiš (*Pipistrellus kuhlii*): njega najčešće upoznaju ljudi koji stanuju u Zagrebu, ali i u drugim naseljima u dolini Save. To je jedina vrsta koju lako možete prepoznati po izrazito bijelom rubu letnice između petog prsta prednjih udova i stopala stražnjih udova. Šišmiši ove vrste stanuju u raznim uskim pukotinama zgrada i njihovih krovništa, često pod

▲ PRIKAZ 26
/ IMAGE 26

Patuljasti šišmiš
– *Pipistrellus* spp.,
Patuljasti šišmiši
nisu na listama
ugroženih vrsta
iako su, kao i sve
vrste šišmiša,
zakonom zašti-
ćene i u Europi i u
Hrvatskoj.

krovnom izolacijom ili pod crijepovima. Love noćne kukce u zraku, odmah nakon zalaza sunca i pod uličnom rasvjetom, u vrtovima i iznad raznih vodenih površina, npr. nad jezerom na Svačićevu trgu. Aktivni su od travnja do listopada. U drugoj polovici kolovoza i u rujnu česte su njihove „invazije“ u stanove ili uredske prostorije: tada mlade jedinke pokušavaju samostalno naći svoja prva dnevna skloništa. Zimuju također u raznim pukotinama zgrada, ali i u podrumima.

Najmanji su patuljasti šišmiš (*Pipistrellus pipistrellus*) i njemu veoma sličan močvarni patuljasti šišmiš (*P. pygmaeus*). Manji su od ljudskog palca, a često imaju masu manju od osam grama – pripadaju najmanjim sisavcima na svijetu! Prvi se često može vidjeti noću nad šumskim čistinama i u parkovima, a drugi je posebno brojn u vlažnim nizinskim šumama i uz obale rijeka i jezera. Obje vrste su zabilježene noću u lovu iznad jezera Savice i uz obale Save.

U Zagrebu je bio viđen i jedan osobiti patuljasti šišmiš – šumski šišmiš (*P. nathusii*) za kojeg je poznato da se svake godine seli iz južnijih dijelova Europe, gdje zimuje, u sjeverna područja gdje su mu porodiljne kolonije i obrnuto. U okolici Zagreba zadržavao se u jesen, radi parenja, uz starija hrastova stabla s dupljama. Nedavno se ovim stalnim gradskim stanovnicima u zagrebačkoj okolici pridružio i maleni primorski šišmiš (*Hypsugo savii*). Smatra se da se ova vrsta počela širiti u srednju Europu zahvaljujući sadašnjem trendu općeg zatopljanja. Sve se češće mogu vidjeti diljem Panonske nizine. Po prvi puta je na području Zagreba zabilježen potkraj prošlog stoljeća. I za ovu su vrstu šišmiša zabilježeni preleti i na više od 250 kilometara. Porodiljne kolonije su mu često pod crijepovima, na sunčanoj strani krovništa. Za razliku od većine drugih vrsta šišmiša, ženka primorskog šišmiša ima često i dva mlada u svom jedinom godišnjem leglu.

Nadamo se da to neće biti jedine vrste šišmiša koje će stanovati s nama u Zagrebu. Ako šišmišima ne vratimo nekadašnje mogućnosti skloništa na našim zgradama i ne pobrinemo se da zadržimo u našem okolišu kukce koji nam ne smetaju, od dosad poznate 24 vrste koje su zabilježene na području Zagreba, moglo bi se dogoditi da ubuduće imamo samo ove, najmanje vrste.

Da podsjetimo, 2011. i 2012. proglašene su Međunarodnom godinom šišmiša (više na <http://yearofthebat.org/>; <http://www.eurobats.org/>; <http://www.dzrp.hr/novosti/k/2011-2012-medunarodna-godina-sismisa-874.html>). Zajednička kampanja, koja se provodi širom svijeta u državama strankama Konvencije i Sporazuma, pokrenuta je kako bi se promovirala zaštita, istraživanje i edukacija, a posebno je usmjerena na ekološke koristi šišmiša za ljudsko društvo.

Tekst koji donosimo dio je serije članaka, započete ovogodišnjim brojem INFO 1-2, kojom želimo doprinijeti boljem poznavanju rasprostranjenosti, ugroženosti i značenja šišmiša, inače indikatora zdravlja okoliša, u Gradu. (N. TVRTKOVIĆ)

EN *Pipistrelle bats*

In shrinking bat population, the first to become extinct are the species that are scarce and vulnerable to the changes in their environment. Only the species that are less picky in choosing their daily shelter and those that need less food succeed to survive. These are mostly smaller bats belonging to the pipistrelle group (Pipistrellus spp.). Unless we secure shelters in our houses and do not exterminate harmful insects, it is possible that 24 known bat species group recorded at the Zagreb territory could reduce to the smallest species – pipistrelle.

▲ PRIKAZ 27 / IMAGE 27

32

/

33

Općekorisne funkcije šuma ▶ 28. 29

Prostorno i funkcionalno Grad Zagreb ima respektabilno rasprostranjene šumske površine u četiri vegetacijska pojasa: europsko-planarni (nizinski), europsko-kolinjski (brežuljkasti), europsko-montanski (brdski) i europsko-altimontanski (gorski) sa trinaest šumskih zajednica.

Ovaj vegetacijski mozaik dio je sastavnice prirodnih obilježja gradskog prostora i s geološkom podlogom, reljefom, tlom, vodom i klimom čini egzistencijalni okvir Grada i stanište je biljnog i životinjskog svijeta.

Gotovo trećinu Grada zauzimaju šume, što funkcionalno znači da je to ekološki, socijalni, ali i gospodarski gradski resurs koji velikim dijelom sudjeluje u oblikovanju kvalitete života i održivog razvoja Grada. Šume Grada Zagreba pretežito su izvorne, prirodne šume koje s dobro ustrojenim šumskim ekosustavima uspješno obavljaju opće korisne funkcije:

- /// ekološke - protuemisijska, protuerozijska, hidrološka, vodozaštitna i klimatska funkcija;
- /// socijalne - zdravstvena i rekreacijska, estetska i turistička;
- /// socijalno-ekološke - biološka raznolikost i prirodnost, što je najznačajniji prilog općoj i posebnoj zaštiti prirode, fotosinteza.

Značenje ekološke funkcije vidljivo je iz činjenice da, naprimjer, zagrebačke park-šume trajno godišnje vežu 4,8 milijuna kg ugljika, odnosno 18,3 milijuna kg ugljičnog dioksida, te ispuste 9,5 milijuna kg kisika.

Navedene činjenice koje potkrepljuju egzistencijalnu važnost šuma ne utječu posebno na procjenu vrijednosti i obazrivog korištenja šuma i šumskog prostora. Jedan od razloga je nepoznavanje širokog spektra koristi šume, ali i neartikulirana tržišna vrijednost ovih funkcija, izuzmemo li gospodarski aspekt koji vrednuje drvenu sirovinu ili iskoristivu dobit iz korištenja okoliša.

S obzirom na to da su velike površine zagrebačkih šuma inkorporirane u samo urbano tkivo grada, a broj šumskih posjeda, njihova veličina i broj šumoposjednika (broj čestica 43.478, prosječna veličina čestice 0,15 ha, broj fizičkih i drugih vlasnika 15.399)* ne omogućavaju regularno gospodarenje šumom uz gospodarski učinak, šume postepeno nestaju ustupajući mjesto tržišno isplativijim namjenama. Rezultati istraživanja u nekim europskim zemljama ukazuju na to da su vrijednosti općekorisnih funkcija šuma znatno veće od gospodarske vrijednosti. U Baden-Württembergu (Njemačka) vrijednost općekorisne, zaštitne i rekreativne funkcije iznosi 493 eura/ha što je gotovo 30 puta više od šumskog drvnog proizvoda. U Švedskoj se oporezuju emisije CO₂ sa 26,5 eura/t, a u Velikoj Britaniji vrijednost rekreacijskih usluga šuma kreće se od 9-53 milijuna funti godišnje.

Prema utvrđenoj vrijednosti drva u zagrebačkim park-šumama, koristeći faktor 30 koji se koristi u Europskoj Uniji (Baden-Württemberg), one se procjenjuju na iznos od 4,03 milijarde kuna (Matić i Prpić, 1997) što će s aktualnim porastom ekološke svijesti u svijetu i spoznaje o vrijednosti šuma za okoliš neprekidno rasti. Stoga je navedeni iznos potrebno shvatiti samo kao prije više od desetak godina

*Studija o stanju i perspektivi razvoja privatnih šuma Grada Zagreba (2003.)

procijenjenu vrijednost.

Ove činjenice upućuju na potrebu rješavanja šumskog posjeda, osobito onog duboko utkanog u urbani gradski prostor, a što se mora shvatiti kao strateški interes održivog razvitka Zagreba.

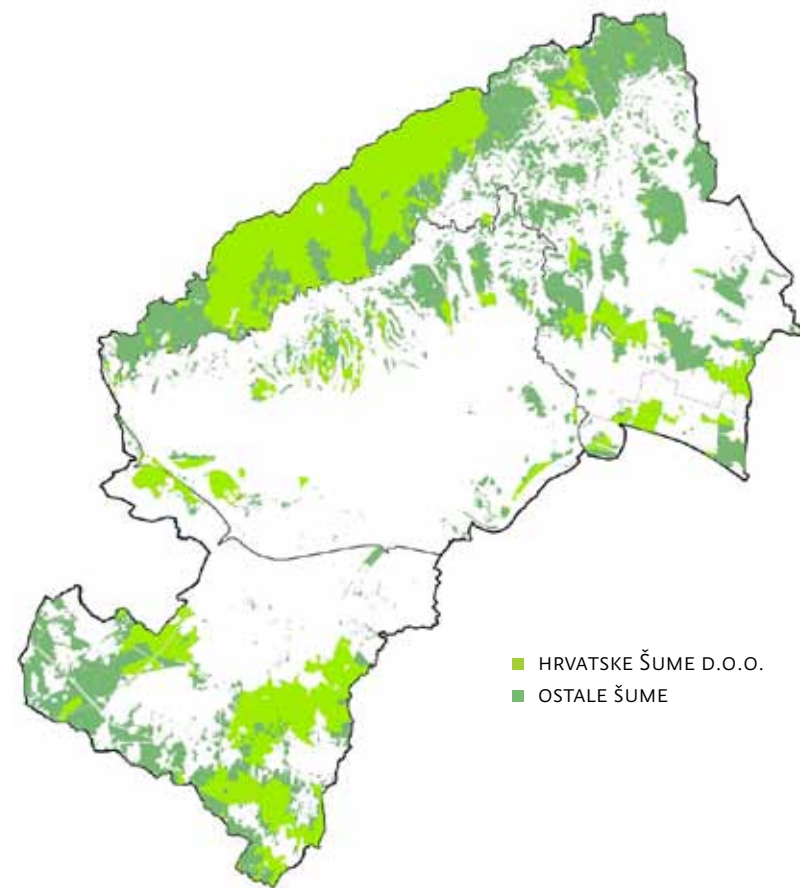
(M. GRABUNDŽIJA)

EN Non-wood Forest Functions

Almost one third of the city is covered by forest, which functionally makes it an ecological, social and economic resource of the city that largely contributes to the quality of life and sustainable development of the City of Zagreb. The Zagreb forests are generally genuine natural forests with well organized forest ecosystems which successfully carry out their non-wood forest functions: ecological, social and ecologically-social. Therefore, maintenance and management of the forest estate needs to be addressed as a strategic interest of the Zagreb sustainable development.

▲ PRIKAZ 29
/ IMAGE 29

▲ PRIKAZ 28, POVRŠINE ŠUMA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA
/ IMAGE 28, FOREST AREAS IN THE CITY OF ZAGREB

Konferencija o Europskoj konvenciji o krajolicima ▶ 30

Vijeće Europe, CEP-CDPATEP, održalo je, 3. i 4. svibnja 2011., u Strassbourgu, 6. konferenciju o Europskoj konvenciji o krajolicima. Konferenciju je organizirao Steering Committee for Cultural Heritage and Landscape Cultural Heritage (CDPATEP), Landscape and Spatial Planning Division, Directorate of Culture and Cultural and Natural Heritage, a sudjelovale su zemlje članice i zemlje promatrači Vijeća Europe, zemlje potpisnice Konvencije, te međunarodne institucije i nevladine organizacije kojima su zadaci djelovanja vezani uz pitanja zaštite krajolika. Ciljevi Konferencije bili su da se pokaže napredak u primjeni Europske konvencije o krajolicima u protekle dvije godine u zemljama potpisnicama i da se razmotre aktualna pitanja i planovi vezani uz daljnje aktivnosti u razdoblju 2011.-2013.

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/heritage/cdpatep/default_en.asp

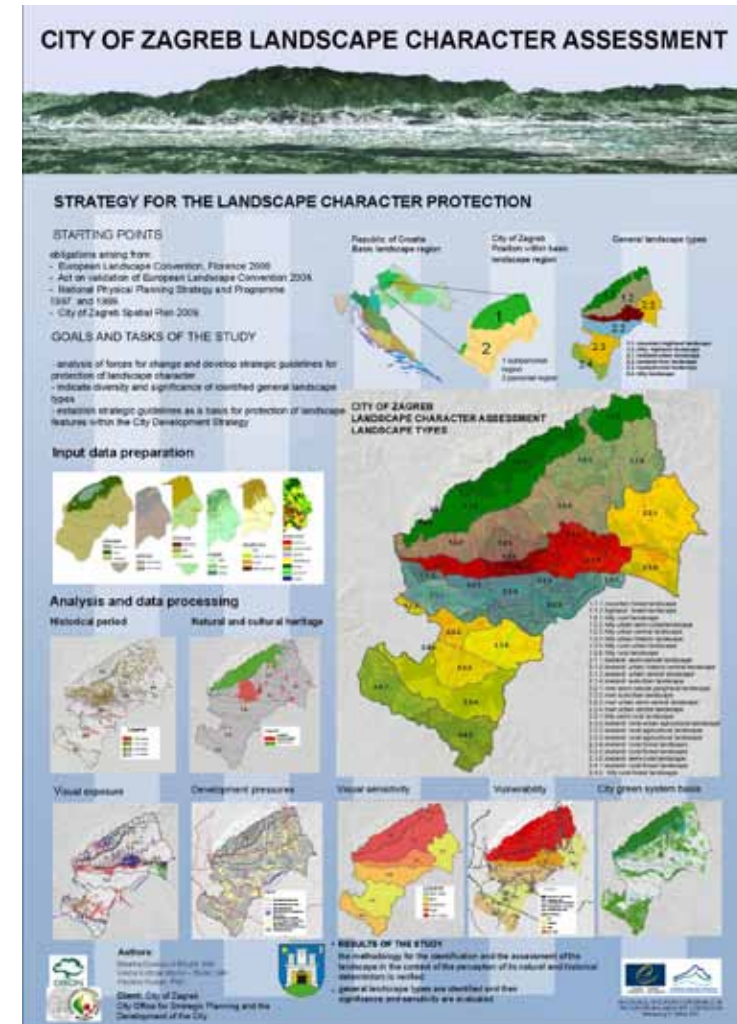
Europska konvencija o krajolicima (European Landscape Convention) je prvi međunarodni dokument koji je u cijelosti posvećen svim krajolicima. Posebna je pažnja usmjerena na tzv. svakodnevne, obične krajolike koji nisu predmet zaštite prirodne ili kulturne baštine, a glavni je cilj da se u njima poveća kvaliteta života. Konvencija se odnosi na prirodna, ruralna, urbana i periurbana područja bez obzira na njihovu vrijednost iznimnih, svakodnevnih, običnih ili degradiranih krajolika.

U širini sagledavanja krajolika kao važnog aspekta života Konvencija daje važan doprinos u promicanju demokracije, ljudskih prava i uloge zakona, istražujući prihvatljiva rješenja u glavnim problemima današnjega prostornog razvoja. Glavni je cilj ostvarivanje održivog razvitka temeljenog na uravnoteženom i skladnom odnosu društvenih i javnih potreba, gospodarskih aktivnosti i kvalitete krajolika. Razvijanjem nove kulture prostora i javnog senzibiliteta moguće je postići kvalitetnije stanje u krajolicima, a time se povećava kvaliteta života zajednice i pojeđinaca. Kao važan element kvalitete života krajolik pridonosi stvaranju lokalnih obilježja i identiteta te postaje temeljnom sastavnicom europske kulturne i prirodne raznolikosti.

Na kraju Konferencije doneseni su zaključci i Prijedlog programa aktivnosti Europske konvencije o krajolicima za razdoblje 2011.-2013.

ZAKLJUČCI

- ✘ Konvencija je stupila na snagu u većini zemalja, osim u nekoliko zemalja koje su je tek potpisale;
- ✘ Konvencija je čvrsto ugrađena u mnoge nacionalne politike te ima podršku javnosti, regionalnih i lokalnih vlasti i drugih dionika;
- ✘ uključivanje stanovnika potiče se uvođenjem nagrada Vijeća Europe za primjenu krajobraznih politika i primjera dobre prakse;
- ✘ Europska konvencija o krajolicima je inovativni dokument i novi pristup koji istodobno uključuje demokraciju, ekologiju i estetiku, pa kombinira djelovanje u pogledu zaštite, upravljanja i razvoja.

▲ PRIKAZ 30 / IMAGE 30

GLAVNE AKTIVNOSTI PLANIRANE ZA RAZDOBLJE 2011.-2013. NA EUROPSKOJ RAZINI:

- ✘ održavati vitalnost Konvencije kontinuiranim organiziranjem sastanaka i radionica Council of Europe Conference on the European Landscape Convention na području stručnog djelovanja. Jačati veze između krajolika, kulturne i prirodne baštine, te prostornog i regionalnog planiranja;
- ✘ nastaviti i intenzivirati prepoznavanje i vrednovanje krajolika, osobito u pogledu prekogranične suradnje;
- ✘ razvijati informatički sustav za dokumentiranje krajolika ELCIS;
- ✘ unapređivati razumijevanje krajolika razvijanjem metodologija i javnim djelovanjem, jačanjem stručne i javne svijesti o vrijednostima i značenju krajolika;
- ✘ organizirati nagrade Vijeća Europe za postignuća u krajolicima.

Na Konferenciji su zemlje potpisnice, pa tako i Hrvatska, podnijele izvješća i predstavile svoje aktivnosti u protekle dvije godine u primjeni Europske konvencije o krajolicima. Republika Hrvatska je bila među prvim zemljama potpisnicama, međutim, iako postoje zakonske obveze prepoznavanja i ocjene krajolika koje proizlaze iz Zakona o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima (2004.) te Strategije i Programa prostornog uređenja (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja 1997. i 1999.), dosad nije provedena sustavna karakterizacija krajolika na nacionalnoj razini. Izrađena je samo studija Krajolik – Sadržajna i metoda podloga krajobrazne osnove Hrvatske (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja i Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za ukrasno bilje i krajobraznu arhitekturu, 1999).

U hrvatskom izvješću posebno je istaknut primjer Grada Zagreba, Ureda za strateško planiranje i razvoj Grada, koji prepoznaje važnost krajolika i njegovu ulogu javnog interesa u budućem razvoju Grada. Na plakatu je predstavljena Krajobrazna osnova Grada Zagreba, prva etapa: Strateške smjernice zaštite karaktera krajobraza, prvi dokument krajobrazne osnove županijske razine u Hrvatskoj izrađen za potrebe Razvojne strategije Grada Zagreba – ZagrebPlana, te za druge potrebe. Navedena je dokumentacija uspostavila metodologiju za prepoznavanje krajolika na regionalnoj (županijskoj) razini, sagledavajući njegove prirodne, kulturne i povijesne odrednice. Definirani su opći tipovi, odnosno opća krajobrazna područja za koje su izrađene strateške smjernice i preporuke za uključivanje krajolika/krajobraza u planiranje i razvoj Grada. Naglašena je potreba daljnje razrade na razini tipova, odnosno krajobraznih područja kako bi se s podrobnijim pokazateljima i smjernicama krajolik/krajobraz aktivno uključio u prostorno i urbanističko planiranje i druge sektorske razvojne politike i na taj način pridonio jačanju prostornog identiteta Zagreba te bio poticaj gospodarskom i drugom prosperitetu (detaljnije u INFO 3-4/10 i 7-8/10).

(MR.SC. BISERKA DUMBOVIĆ BILUŠIĆ)

EN Conference on the European Landscape Convention

The Sixth Conference of Member States of the Council of Europe on the European Landscape Convention was held in Strasbourg, 3-4 May 2011. The European Landscape Convention is the first international document entirely dedicated to landscape. An attention was particularly focused on everyday, common landscapes which are not protected as natural or cultural heritage. During the Conference, the member states reported on activities they have undertaken during the last two years. The Croatian report highlighted an example of the City of Zagreb, and its Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, which recognizes an importance of the landscape and the fact that it is of strategic interest in future development of the city.

38

/

39

OBAVIJESTI

▲ PRIKAZ 31 /
IMAGE 31

EuroEnviro 2011 – Međunarodni studentski simpozij Bioraznolikost i urbanizam ▶ 31, 32, 33

EuroEnviro, međunarodni studentski simpozij s tematikom zaštite okoliša i 16 godina dugom tradicijom, održan je ove godine, od 20. do 28. svibnja, u Hrvatskoj, u Zagrebu, Fužinama i Rijeci. Organizatori su bili studenti prirodoslovnih, humanističkih i tehničkih fakulteta ujedineni u udrugu Zeleni prozor. Sudjelovalo je 46 sudionika iz cijele Europe. Cilj EuroEnviro simpozija je ekološko obrazovanje na lokalnoj i europskoj razini i jačanje međunarodne suradnje studenata i stručnjaka raznih struka. Njihova je izvrsnost potvrđena uvrštavanjem prošlogodišnjeg simpozija (održan u Austriji) u dekadu Ujedinjenih naroda: Obrazovanje radi održivog razvoja (UN decade of education for sustainable development), a podržali su ga visoki dužnosnici Europske Unije i nobelovka Elinor Ostrom.

Ovogodišnji EuroEnviro bavio se temom Bioraznolikost i urbanizam, aktualnim izazovima modernog doba (popis dosadašnjih tema nalazi se na http://www.euro-enviro2011.com/en/povijest_en.php).

Bioraznolikost i kvaliteta života u gradovima međusobno su povezani – zdravi ekosustavi i biološka raznolikost ključni su za uspješno funkcioniranje gradova i zdravlje njihova stanovništva (opaska urednika: da podsjetimo: razdoblje 2011.-2021. UN su proglasili međunarodnom dekadom očuvanja biološke raznolikosti, više na <http://www.cbd.int/2011-2020/>). Urbani prostori su prijetnja bioraznolikosti, no, mogu biti i šansa za njeno očuvanje – jedna je od deset poruka koje je Europska agencija za okoliš uputila 2010. o urbanim ekosustavima (<http://www.eea.europa.eu/publications/10-messages-for-2010-urban-ecosystems>).

Program EuroEnviro 2011 pokrivao je i teoriju i praksu. Predavanja, rasprave, radionice i izleti omogućili su interdisciplinarni pristup temama kako bi poticali sudionike da djeluju kao katalizatori promjena u svojim sredinama te da primijene i poboljšaju metode i ideje o kojima se raspravljalo na simpoziju.

U Zagrebu su sudionici, preko plenarnih rasprava, predavanja i radionica, upoznali koncept zagrebačkog urbanizma, utjecaj rasta grada na bioraznolikost i aktivnosti koje se poduzimaju na njenoj zaštiti. Predavanja i radionice vodili su znanstvenici i stručnjaci: dr.sc. Tihomir Jukić i dr.sc. Sanja Gašparević: Razotkrivanje riječnog pejzaža Zagreba; dr.sc. Robert Kakarigi: Ekozeleni gradovi i dr. sc. Nikola Tvrtković: Bioraznolikost u gradovima na primjeru Grada Zagreba. Radionice su održane na Savici, u Parku prirode Medvednica (spilja Veternica), u zagrebačkim urbanim vrtovima, Zoološkom vrtu, Vukomeriću.

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada pridonio je kvaliteti organizacije financijskim sredstvima i osiguravanjem dokumenata koji su podijeljeni sudionicima, a služili su kao podloga za rad: međunarodni projekt Local Action for Biodiversity, Zagreb Biodiversity Report, Program za izradu prostornoga plana područja posebnih obilježja Krajobraz uz Savu, savski park – I. etapa Savica i dr.. Na otvaranju skupa sudionike je pozdravila predstavnica Grada Zagreba Jadranka Veselić-Bruvo, pročelnica Ureda.

Nakon tri zanimljiva, korisna i izazovna zagrebačka dana slijedili su boravak i rad u Fužinama i Rijeci. Veselimo se novom susretu sljedeće godine u Slovačkoj. (S. JELIĆ)

EN EuroEnviro 2011

The EuroEnviro is a students organised meeting of European students, with 16-year long tradition focusing on the environment. This year's meeting on Biodiversity and City Planning was held in Zagreb, Fužine and Rijeka from 20 to 28 May. Forty-six participants gathered from all around Europe. The meeting was organized by the natural science faculty, humanities and polytechnics students organized in a Green Window NGO. The EuroEnviro meetings focus on the environmental education on both local and European level, and strengthening of an international cooperation among the students and experts in various disciplines.

Urban areas could provide preservation opportunities, not only threats, to biodiversity – this is one of ten messages published by the European Environment Agency in 2010.

The Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb took part in organization of the meeting by funding and providing a number of documents used as background documentation for work of the meeting.

▲ PRIKAZ 32 / IMAGE 32

▲ PRIKAZ 33 / IMAGE 33

Osobna karta ureda / About the Office

Temeljni ciljevi osnivanja Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada u ljeto 2005. ujedno predstavljaju i dio središnjih tema kojima se Ured od svog osnutka bavi. To su predlaganje strategijskih odluka o razvoju Grada, predlaganje i provođenje partnerskih projekata s regijama, drugim partnerima u Hrvatskoj, stranim partnerima, privatnim investitorima i znanstvenim institucijama, zastupajući u svojem djelovanju sustavno javni interes Grada. Uz to, Ured se bavi valorizacijom, studiranjem i programskim studijama Gradu nedostajućih temeljnih sadržaja urbane infrastrukture, valorizacijom potencijala prostora u vlasništvu Grada, te prostora posebno važnih za urbani identitet Zagreba.

Reorganizacijom Ureda u travnju 2008. i srpnju 2009. teme kojima se Ured bavi znatno su proširene uključivanjem cijelog niza nadležnosti iz područja koordinacije i poticanja regionalnog razvoja i razvojnih projekata, dio čega je i izrada ZagrebPlan-a, tj. Razvojne strategije Grada, zatim iz širokog područja infrastrukture prostornih podataka, statistike i demografije. Time je na odgovarajući način logično zaokružena nadležnost Ureda. Ured je organiziran u sljedeće ustrojstvene jedinice:

- /// Odjel za strategijsko planiranje,
- /// Odjel za postupak izrade i provedbu strategijskih planova i projekata,
- /// Odjel za pripremu i provedbu regionalnih i međunarodnih projekata,
- /// Odjel za prezentaciju projekata (ZAGREBFORUM)—u osnivanju,
- /// Odjel za prostorne informacije i istraživanja,
- /// Odjel za statistiku,
- /// Odjel za demografiju,

u kojima se, s ciljem sinergije rada, koordinirano i kroz međusobnu suradnju obavljaju povjereni poslovi.

EN City of Zagreb Office for Strategic Planning and Development was established in summer 2005 in order to draft strategic decisions for

development of the City, propose and implement regional partnership and similar programs with other partners in Croatia, foreign partners, private investors and scientific institutions, while systematically advocating public interest of the City. The Office is also evaluating, analyzing and preparing programmatic studies on basic urban infrastructure that is lacking in the City, evaluates spatial potential of real estate owned by the City, as well as areas of particular importance for the City of Zagreb identity.

Reorganisation of the Office in April 2008 and in July 2009 resulted in considerable expansion of the Office's scope of activities. Numerous responsibilities regarding co-ordination and encouragement of regional development and development projects, such as preparation of the ZagrebPlan, i.e. the City of Zagreb Development Strategy, a vast field of spatial data infrastructure, statistics and demography, were added. This logically wraps up the responsibilities of the Office, which is now organised in following units:

- /// Strategic Planning Department,
- /// Development and Implementation of Strategic Plans and Projects Department,
- /// Regional and International Projects Preparation and Implementation Department,
- /// Projects Presentation Department
- /// (ZAGREBFORUM)—in process of establishment,
- /// Spatial Data and Research Department,
- /// Statistics Department,
- /// Demography Department,

The departments carry out entrusted jobs through synergy, co-ordinated efforts and cooperation.

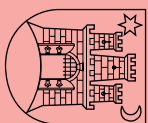
Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada / Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb

A Zagreb, Ulica Republike Austrije 18

E strategija@zagreb.hr

T 01 / 610-1840 F 01 / 610-1881

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

